

DE SCHOOLREISJES VAN DE JULIANASCHOOL

Een week varen door Nederland voor 25 gulden all-in

BUSSUM In 2018 stond in het Bussums Historisch Tijdschrift een artikel van de hand van Jan Schippers over een wat ongelukkig verlopen schoolreisje van de Koningin Julianaschool met het Motorschip De Ermelo in 1954. De Julianaschool heeft in de jaren 50 diverse keren zo'n schoolreis, die wel 5 dagen duurde, georganiseerd.

De rederij

De organisatie van die reisjes was in handen van de heer Van Leeuwen, die later mijn schoonvader zou worden. Dat wist ik natuurlijk nog niet toen ik in 1952 als leerling van de 6de klas (nu groep 8) een van de reisgenoten was. Maar het leidde er wel toe dat ik er later achter kwam wat er allemaal bij de organisatie van zo'n reis kwam kijken en welke rol de heer Van Leeuwen daarbij speelde.

■ De MS Ermelo.

De contacten met de rederij begonnen door een vriendschap van Van Leeuwen met een werknemer van de rederij, de heer Versloot. Een week varen door Nederland kostte in die tijd 25 gulden all-in. We spaarden gedurende onze hele schoolloopbaan van klas 1 tot en met 6 elke week 1 dubbeltje. Vermeld dient te worden dat alle kinderen mee konden, eventuele financiële problemen werden door de school opgelost.

De organisatie

De reis begon bij de Julianaschool aan de Willem Kalfstraat te Bussum, vanwaar we met een bus van Bussums Bloei naar Huizen vertrokken. Die reis werd in de wintermaanden op vele avonden in huize Van Leeuwen voorbereid, wat o.a. inhield:

- Overleg met de rederij over de samenstelling van de bemanning (onder andere een kok) en het uitspippelen van de route;

■ Van Leeuwen voor de klas.

- Met ouders het gesprek aangaan over eventuele bijzonderheden van hun kind waar rekening mee moest worden gehouden, zoals b.v. medicijngebruik, diëten, slaapwandelen enz.;
- De scholieren die meegingen 'baksgewijs' indelen per leidinggevende, zoals op marineschepen bij het groeperen van de bemanning gebruikelijk is;
- Aankomst- en vertrektijden per tussenstop bepalen, rekening houdend met stromingen, bruggen, bedieningstijden, sluizen enz.

worden. Dat gold vervolgens voor iedere stad waar voor de nacht afgemeerd werd, dus 4 keer, een hele rekenarij. In principe werd 's morgens de grootste afstand gevaren. In de voormiddag werd afgemeerd om daarna verder een excursie te doen, ook die moesten van te voren gepland worden. Alle deelnemers (kinderen en leiding) moesten een scheepsjournaal bijhouden van alles wat ze beleefden.

Excursies die mij na al die jaren nog zijn bijgebleven: in Nijmegen

Al het personeel van de school ging mee als leiding, aangevuld met enkele vrijwilligers. De school werd die week gesloten.

De reis

De tocht ging vanaf de haven van Huizen over het IJsselmeer naar Kampen, dan over de IJssel naar Deventer en Arnhem, vervolgens via de Nederrijn naar Nijmegen, daarna over de Waal helemaal naar Dordrecht en Rotterdam en ten slotte over de Lek en het Amsterdam-Rijnkanaal terug naar Utrecht en Huizen. In Deventer stonden de bakker en de overige leveranciers klaar met de bestellingen voor die avond en de volgende dag. Deze moesten van te voren telefonisch geregeld

naar de Heilige Land Stichting en de stadswandeling in Dordrecht, met onder andere het monument voor de gebroeders de Witt.

De foto's

Deze reizen werden een aantal jaren georganiseerd. Bij een van de latere reizen wist de heer Van Leeuwen het zelfs bij fotohandel Strik voor elkaar te krijgen dat iedereen een fotocamera (Agfa Clack) in bruikleen kreeg, zodat de kinderen hun scheepsjournaal thuis konden aanvullen met de foto's die ze onderweg hadden gemaakt. Al met al waren deze schoolreizen een groot succes en voor alle kinderen een enorme belevenis, zeker voor die tijd.

Jan Pels

Melis Gerrit van Leeuwen

Melis van Leeuwen werd geboren in 1905 te Zwammerdam en overleed in 1988 te Bussum. Hij groeide op in Nieuwerbrug. Aan de kweekschool Rehoboth in Utrecht behaalde hij zijn onderwijzersdiploma + akte handenarbeid. Hij begon zijn loopbaan als onderwijzer in 1930 bij de Julianaschool in Bussum, toen nog in het Spiegel, later in de nieuwe locatie in de Willem Kalfstraat.

Bij de verhuizing naar de Willem Kalfstraat werd hem gevraagd de lessen handenarbeid van de hoogste klassen voor zijn rekening te nemen, een kans die hij niet voorbij liet gaan. Op de zolder van de school werd een prachtig handenarbeidlokaal ingericht, met onder meer zes zeer uitgebreide houten werkbanken. In het hele Gooi waren bij ouders, opa's en oma's werkjes zoals kruidenrekjes, schemerlampen en boekensteunen te vinden, die onder zijn toezicht waren gemaakt. Naast zijn werk in het onderwijs was hij meer dan 35 jaar actief als ouderling van de gereformeerde kerk. In 1970 ging hij met pensioen.

■ De bemanning; geheel links (achter de kapitein) dhr. Van Leeuwen.

■ De passagiers.

■ Het docententeam van de Julianaschool; Van Leeuwen op de tweede rij, derde van links.